

MIDDEN NEDERLAND
voor gelijke behandeling
tegen discriminatie

UTRECHT ACTIVITEITENVERSLAG 2022

Art.1 MN

UTRECHT
ACTIVITEITENVERSLAG
2022

Art.1 MN

COLOFON

Dit is een uitgave van:

Stichting Art.1 Midden Nederland
Kaap Hoornreed 42
3563 AV Utrecht
Tel: 030 232 8666
Whatsapp: 06 232 232 71

Informatie

info@art1mn.nl

© 2023 Copyright Art.1 Midden Nederland

Vormgeving

Strak Grafisch Ontwerp

Vormgeving

Jan Cor van Manen, Team Art. 1 Midden Nederland

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag vermenigvuldigd of overgenomen worden zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Dit activiteitenverslag is een voorschot op de multi-agencyrapportage 2022 die ook over 2019, 2020 en 2021 is uitgebracht. In samenspraak met het ministerie van Binnenlandse Zaken wordt de multi-agencyrapportage later uitgebracht als onderdeel van de publicatie van de landelijke cijfers (cijfers van antidiscrimatievoorzieningen, politie en College voor de Rechten van de Mens) aangeleverd door de regionale meldpunten die lid zijn van de Landelijke Vereniging tegen Discriminatie (www.discriminatie.nl). Dit jaar wordt er voor het eerst een publicatie uitgebracht die de gehele politieregio Midden Nederland omvat.

UTRECHT

ACTIVITEITENVERSLAG 2022

Art.1 MN

23 februari, Excuses Slavernijverleden Utrecht, vlnr.
Bernice Calmes, directeur Art.1 MN,
Burgemeester Sharon Dijksma van Utrecht,
Jarrel Beets, voorzitter Art.1 MN,
Wethouder Linda Voortman,
Nancy Jouwe, onderzoeker

VOORWOORD

Na de laatste coronalockdown in januari 2022 ging Art.1 Midden Nederland na vele jaren weer open voor het publiek en voor andere organisaties. Een uitstapje in de zon! Een van de eerste teamactiviteiten van dat jaar was dan ook een speurtocht in het Máximapark in Utrecht met als thema zelfzorg, waarbij onze collega's van het Meldpunt Discriminatie Regio Amsterdam (MDRA) bij ons te gast waren. Samen in de mooie natuur hebben we openhartig besproken hoe wij het werk en de zelfzorg zouden gaan inrichten in 2022 en verder.

We kwamen er echter al snel achter dat de wereld na corona was veranderd. Holocaustontkenning, polarisatie, radicalisering en microagressie waren aan de orde van de dag, waarbij onze medewerkers die melders aan de telefoon te woord stonden niets bespaard bleef. Velen kregen te maken met dreigementen en verbaal geweld.

Terwijl de toeslagenaffaire eindeloos voortkabbelde en moslimdiscriminatie ontluisterende vormen aannam werd het bij de antidiscriminatievoorzieningen duidelijk dat zij de dienstverlening moesten aanpassen om het hoofd te kunnen blijven bieden aan de nieuwe uitdagingen in de samenleving, ook na de verkiezingen die in maart 2022 plaatsvonden.

Vanuit de antidiscriminatievoorzieningen in de grote vier steden (Amsterdam, Den Haag, Rotterdam en Utrecht) werd in samenwerking met onze gemeenten ingezet op maatwerk, kwaliteit en een integrale ketensamenwerking.

- Maatwerk: ervaren discriminatie komt voor op verschillende maatschappelijke terreinen (arbeidsmarkt, woningmarkt, onderwijs en andere) en in verschillende vormen. De wortels van de uitsluitingsmechanismen zitten diep verweven in allerlei maatschappelijke structuren en waardepatronen, die soms onbewust worden geactiveerd waardoor de ervaring voor melders des te pijnlijker en ingewikkelder kan zijn. Elke gemeente of organisatie is hierbij een wereld op zich waardoor standaardantwoorden of -oplossingsrichtingen niet werken. Elke situatie vereist een genuanceerde en gedegen analyse met een daarop aansluitende aanpak op basis van de specifieke doelstellingen van bestuurders en opdrachtgevers.
- Kwaliteit: om adequaat te kunnen omgaan met de ontvangen meldingen van uitsluiting hebben wij geïnvesteerd in functiespecifieke deskundigheidsbevorderingstrajecten voor onze medewerkers. Klachtbehandelaars kregen bijvoorbeeld training in bemiddeling (mediation) of in het omgaan met polarisatie en radicalisering. Daarnaast werd er ingezet op methodiekomschrijving en onderzoek.

- Integrale ketensamenwerking: het is belangrijk voor antidiscriminatievoorzieningen om zeer nadrukkelijk kansen, maar ook beperkingen in het eigen handelingsperspectief te signaleren. In essentie zijn de antidiscriminatievoorzieningen meldpunten waar ervaren discriminatie wordt geregistreerd. Op basis van jarenlange ervaring en een schat aan opgeslagen verhalen van uitsluiting kunnen wij ondersteuning bieden aan lokale partners in de vorm van trainingen, workshops of informatiesessies. Tegelijkertijd zit daar echter ook de beperking: antidiscriminatievoorzieningen zijn onderdeel van een keten van sociaal-maatschappelijke organisaties en lokale besturen die verschillende bevoegdheden en verantwoordelijkheden hebben om de ervaren uitsluiting effectief te kunnen signaleren en tegen te gaan. Het is een illusie om te denken dat afzonderlijke stakeholders discriminatie kunnen uitroeien; alleen samen kunnen we het verschil maken voor communities met een verhoogd risico op uitsluiting, bijvoorbeeld de LHBTIQ+, personen die leven met een beperking of chronische ziekte als long covid, werklozen en de diverse dwarsbestanden tussen verschillende kwetsbare communities.

In die zin zijn er in 2022 mooie initiatieven gestart in de provincie Utrecht. Zo werken de gemeenten Baarn, Bunschoten, Leusden, Soest en Woudenberg met financiering van het ministerie van Binnenlandse Zaken samen met Art.1 Midden Nederland met veel toewijding aan beleid op het gebied van inclusie, met maatwerk en intensieve betrokkenheid van bestuurders en beleidsmakers als sleutelbegrippen. Utrecht blijft onverminderd een voorbeeldgemeente; ook het provinciaal bestuur stelt zich steeds vaker op als verbindende factor en zet in op kennisdeling en synergie tussen de gemeenten, bijvoorbeeld middels het Regenboogkennisnetwerk of het provinciaal sportakkoord.

Doordat zij al in 2021 voorbereidende stappen zette voor de op 23 februari 2022 uitgesproken excuses voor het slavernijverleden van de stad Utrecht liep burgemeester Sharon Dijksma vóór op de landelijke excuses die minister-president Mark Rutte op 19 december 2022 uitsprak.

In 2022 ontving Art.1 Midden Nederland 475 meldingen, waarvan er 239 in Utrecht-stad werden geregistreerd. Zie de bijlagen voor een gedetailleerd overzicht van de ontvangen meldingen in 2022.

En zo blijven wij als Art.1 Midden Nederland onderweg of On the Road als verbinders, om elk jaar opnieuw samen met de gemeente Utrecht betekenisvolle stappen te zetten richting een nóg inclusievere stad.

#utrechteltmee

#jijtelmee

#vooralnu

Bernice Calmes

Directeur

Art.1 Midden Nederland

On the Road Stadsbrug Utrecht

Titel: 'Hallucinatie' | Techniek: Linosnede, meer kleurendruk
'Deze afbeelding is gemaakt door een patiënt uit de
Van der Hoevenkliniek, locatie in Amersfoort'
Fotografie: Jan Cor van Manen

EINDEJAAR GEDICHT

De verbinding

Transformatie bereiken we samen

Omdat we daadwerkelijk steeds kleine stapjes vooruit nemen, geven we niet op

Je kunt leren het te dragen

Luisteren is de sleutel

Omdat we daadwerkelijk steeds kleine stapjes vooruit nemen, geven we niet op

Ieder persoon is een verhaal

Luisteren is de sleutel

Alle bomen samen geeft een bos

Ieder persoon is een verhaal

Veel zaken zijn belangrijker dan tijd

Alle bomen samen geeft een bos

Zelfzorg en zorg voor elkaar

Veel zaken zijn belangrijker dan tijd

Je kunt leren om het te dragen

Zelfzorg en zorg voor elkaar

Transformatie bereiken we samen

Een pantoum gedicht van de Inclusie Coach trainers:

Bernice, Mustapha, Niki Lou en Yvonne

Amersfoort, juni 2022

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	7
WGA TAKEN (BASISPAKKET)	17
- KLACHTBEHANDELING/MELDPUNT	18
- MONITORING EN RAPPORTAGE	19
- INFORMATIEVOORZIENING EN VOORLICHTING	20
- MELDINGSBEREIDHEID	22
VERANTWOORDING AANVULLENDE PRESTATIEAFSPRAKEN 2022	27
- ARBEIDSMARKTDISCRIMINATIE	30
- BELEIDSADVIES	31
- BITTERZOETE ROUTE	32
- DIVERSITEITSPRIJS EN ANNIE BROUWER-KORFPRIJS	32
- EDUCATIE PROFESSIONALS	36
- EDUCATIE SCHOLEN	37
- EVENEMENTEN EN 5 MEI	38
- HANDICAP EN CHRONISCH ZIEKEN	39
- HORECA/PANEL DEURBELEID	39
- LHBTIQ+	40
- MENSENRECHTENCOALITIE	41
- MOSLIMDISCRIMINATIE	43
- NETWERKEN	44
- ONTMOETINGEN IN BUURT EN WIJK	45
- PIETENPACT	46
- PUPS: UTRECHT ZIJN WE SAMEN	48
- SPORTAKKOORD	49
URENVERANTWOORDING	51
BIJLAGEN: CIJFERS	53

Veelgebruikte afkorting

Art.1 MN

Stichting Art.1 Midden Nederland

WGA TAKEN
(BASISPAKKET)

KLACHTBEHANDELING/MELDPUNT

Prestatieafspraken 2022	Stand van zaken:
1. Klachtbehandeling en registratie	• 239 meldingen van een inwoner• 265 meldingen van een voorval in Utrecht
2. Bijeenkomsten RDO	• Gerealiseerd
3. Afstemming politie Midden Nederland	• Gerealiseerd

Art.1 Midden Nederland ontving in 2022 circa 239 meldingen van een inwoner van Utrecht en 265 meldingen van een voorval in de stad. Voor informatie over de ontvangen meldingen en een meerjarig overzicht wordt verwezen naar de bijlage.

Het Regionaal Discriminatie Overleg (RDO) met de officier van justitie en de politie vond elk kwartaal plaats. In de zomer ging het RDO op werkbezoek bij het Anne Frankhuis in Amsterdam. Tijdens dit thematische werkbezoek werd stilgestaan bij de doorwerking van het ongeoorloofd onderscheid in mensenlevens en de persoonlijke implicaties van het werk in deze sector.

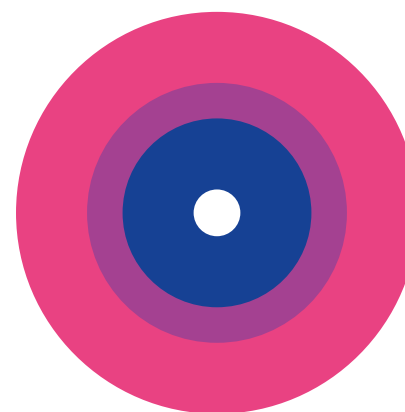
De politie overlegde elk kwartaal met de drie antidiscrimatievoorzieningen (adv's) in de politieregio Midden Nederland (provincie Utrecht, Gooi & Vechtstreek en Flevoland). Hierbij lag de nadruk op de bespreking van regionale ontwikkelingen, trends en tendensen. Tevens deelde de politie tweewekelijks het overzicht van ontvangen casussen. Waar nodig werd er tussentijds overlegd en afgestemd met de politie.

MONITORING EN RAPPORTAGE

Prestatieafspraken 2022	Stand van zaken:
1. Multi agencyrapport 2022	• Gerealiseerd
2. WGA tabellen	• Gerealiseerd

Voor het derde achtereenvolgende jaar wordt er een multi-agencyrapportage geleverd waarin tevens de cijfers zijn opgenomen van de politie en het College voor de Rechten van de Mens. Over 2022 beslaat dit rapport de gehele politieregio Midden Nederland, waaronder de gemeente Utrecht. Deze rapportage sluit aan bij de landelijke rapportage van de sector.

Ook zijn er diverse factsheets geleverd waaronder over de Romaholocaust, genaamd Samudaripen en over de Excuses Slavernijverleden. Deze producten zijn te vinden op de website van Art.1 Midden Nederland.

INFORMATIEVOORZIENING EN VOORLICHTING

Prestatieafspraken 2022

1. Informatieverzoeken afhandelen

Stand van zaken:

• Gerealiseerd

Vanuit verschillende gemeentelijke afdelingen en maatschappelijke organisaties in de stad ontving Art.1 Midden Nederland informatieverzoeken. Het aantal verzoeken schommelde net als in voorafgaande jaren rond de 80 aanvragen.

Art.1 MN Abri campagne

MELDINGSBEREIDHEID

Prestatieafspraken 2022	Stand van zaken:
1. Vraaggestuurde netwerkcontacten	• Gerealiseerd
2. Communicatie en digitale publiciteit	• Gerealiseerd
3. 0,4 fte extra voor communicatie	• Ingezet

Na vele coronajaren was 2022 een jaar waarin bijeenkomsten weer toegestaan waren. Een greep uit de relevante netwerkbijeenkomsten in 2022:

- Straatintimidatie: met sleutelfiguren uit de Aziatische gemeenschap werd er een gesprek gevoerd over straatintimidatie en de voorgenomen campagne over het lied “Hanky Panky Shanghai”. Er werd wederom stilgestaan bij het feit dat dergelijke liederen stereotypebevestigend zijn en de voedingsbodem vormen voor diverse vormen van ongewenst gedrag, waaronder straatintimidatie tegen vrouwen met Aziatische gelaatstrekken. Over deze bijeenkomst zijn twee factsheets gemaakt die te vinden zijn op de website van Art.1 Midden Nederland.
- Vrouwendaglunch: in maart 2022 organiseerde Art.1 Midden Nederland een vrouwendaglunch, samen met de bondgenoten van Stichting Al Amal. Het thema was Voorschoolse educatie en de mogelijk nadelige ontwikkelingen rondom de gevraagde bijdrage aan gezinnen met een biculturele achtergrond. Over deze bijeenkomst is een factsheet gemaakt dat te vinden is op de website van Art.1 Midden Nederland.
- UPLR: met het Utrechts Platform voor Levensbeschouwing en Religie heeft Art.1 Midden Nederland in april 2022 deelgenomen aan een werkbezoek en dialooggesprekken bij verschillende ontmoetingsplaatsen van diverse religies, vertegenwoordigd in het platform. De bijeenkomst startte bij de Janskerk. De tocht ging vervolgens langs het Catharijneconvent, de Baha'i Tempel, de Shri Ganesh Mandir Tempel en eindigde bij de Assoenna Moskee. De verschillende dialoogtafels stonden in het teken van gedeelde waarden en solidariteit tussen religies.
- Ketu Koti: Art.1 Midden Nederland was aanwezig bij de Ketu Koti-herdenking in juni 2022.
- Black Achievement Month: in oktober organiseerde Art.1 Midden Nederland een Debatcafé, samen met lokale sleutelfiguren in het kader van de Black Achievement Month. Tijdens de Black Achievement Month wordt landelijk stilgestaan bij de positieve bijdrage aan de Nederlandse samenleving door personen met een biculturele achtergrond. Het thema van de activiteit die Art.1 Midden Nederland in Utrecht organiseerde was “De kleur paars en Precious – over zwart leiderschap en Amerikaanse verhalen in Nederland”.

ACHTERGROND BIJ HET INITIATIEF VAN HET DEBATCAFÉ: “DE KLEUR PAARS EN PRECIOUS – OVER ZWART LEIDERSCHAP EN AMERIKAANSE VERHALEN IN NEDERLAND”.

Art.1 Midden Nederland spreekt vaak met sleutelfiguren die direct contact hebben met meerdere segmenten uit de Afrikaanse, Surinaamse en Antilliaanse community, met als doel om te peilen hoe het zit met de voorvallen van discriminatie en wat wij kunnen doen om de meldingsbereidheid te stimuleren. Het is vanuit deze verschillende invalshoeken, die soms in de verhaallijn op authentieke films lijken, dat dit idee al zeker een jaar ‘in de week’ ligt bij onze organisatie en nu wordt geconcretiseerd door middel van dit debatcafé. Dat er een verbinding is gemaakt met films die over de community gaan is natuurlijk niet vreemd, gezien de achtergrond van John Leerdam als inspirator, filmregisseur en artistiek directeur van de Black Achievement Month. Wat hiernaast ook meespeelt is dat landschappen in het Koninkrijk der Nederlanden ook onderdeel hadden kunnen zijn van het decor van zowel *The Colour Purple* (de kleur paars; slavernijverleden, laaggeletterdheid, armoede, huiselijk geweld, drankverslaving, het noodlot overwinnen), als van *Precious* (seksueel misbruik, verwaarlozing, zelfbeeld, overlevingsdrang). Echter, de films zijn gemaakt in de Verenigde Staten. Vandaar de titel en de ondertitel Amerikaanse verhalen in Nederland. In het Debatcafé staan we stil bij de rol die onze communityleiders spelen bij het aanpakken en agenderen van de uitdagingen in onze gemeenschappen én bij de noodzaak om de onderlinge samenwerking (ook tussen de verschillende generaties) te versterken. De titels van de films verwijzen ook naar de pijnpunten, gevoeligheden en taboes die in de communities leven.

Het Meldpunt Discriminatie Regio Amsterdam (MDRA) was medeorganisator van het Debatcafé in Utrecht.

Het jaar 2022 stond ook in het teken van de publiciteitscampagne “Discriminatie kun je zien, horen en voelen”. De campagne was gericht op het creëren van bewustwording en meldingsbereidheid. Samen met Filmmacht en met de eigen collega’s als acteurs werd er een promotiefilmje opgenomen en werden er campagneposters gemaakt die breed werden gedeeld op de socialemediakanalen van Art.1 Midden Nederland. In het najaar werden de posters ingezet als basis voor een abricampagne in het uitgaanscentrum van Utrecht die draaide rond de promotie van het Whatsapp meldnummer van Art.1 Midden Nederland.

Daarnaast werden er opnieuw diverse edities van de Art.1 Midden Nederland-nieuwsbrief verspreid en werd de extra versterking op communicatie benut om de verschillende merken van Art.1 Midden Nederland te promoten, waaronder het LHBTIQ+ meldpunt #weblijvenonzelf.

Groepsfoto Debatcafé “over de Kleur Paars en Precious”, Black Achievement Month Utrecht, 2022

VERANTWOORDING
AANVULLENDE
PRESTATIE-
AFSPRAKEN 2022

ONDER AUSPICIËN VAN DE NIEUWE ANTIDISCRIMINATIEAGENDA VAN DE GEMEENTE UTRECHT GING ART.I MIDDEN NEDERLAND AAN DE SLAG MET DE AFGESTEMDE PRESTATIEAFSPRAKEN OP HET GEBIED VAN:

- **ARBEIDSMARKTDISCRIMINATIE**
- **BELEIDSADVIES**
- **BITTERZOETE ROUTE**
- **DIVERSITEITSPRIJS EN ANNIE BROUWER-KORFPRIJS**
- **EDUCATIE PROFESSIONALS**
- **EDUCATIE SCHOLEN**
- **EVENEMENTEN (WAARONDER 5 MEI) EN ACTUALITEITEN**
- **HANDICAP EN CHRONISCH ZIEKEN**
- **HORECA/PANEL DEURBELEID**
- **LHBTIQ+**
- **MENSENRECHTENCOALITIE**
- **MOSLIMDISCRIMINATIE**
- **NETWERKEN**
- **ONTMOETINGEN IN BUURT EN WIJK**
- **PIETENPACT**
- **PUPS: UTRECHT ZIJN WE SAMEN**
- **SPORTAKKOORD**

ARBEIDSMARKTDISCRIMINATIE

Prestatieafspraken 2022

1. Deelname aan landelijke werkgroep Arbeidsmarktdiscriminatie
2. Dossier arbeidsmarkt actualiseren op sociale media en website
3. Dienst Werk en Inkomen: sparringpartner en advies

Stand van zaken:

- Gerealiseerd
- Gerealiseerd
- Gerealiseerd

Een belangrijk aspect uit 2022 was het verstrekken van advies en ondersteuning bij de inrichting van het beleidsthema mbo-stagemarktdiscriminatie. Ondanks dat verschillende onderzoeken het probleem van de stagemarktdiscriminatie ontleden, blijft de uitdaging rondom het vinden van laagdrempelige en effectieve meldvormen voortbestaan. Op verzoek heeft Art.1 Midden Nederland de Dienst Werk en Inkomen geadviseerd.

BELEIDSADVIES

Prestatieafspraken 2022

1. Diverse adviesvragen
2. Advisering en realisatie G4 projecten

Stand van zaken:

- Gerealiseerd
- Gerealiseerd

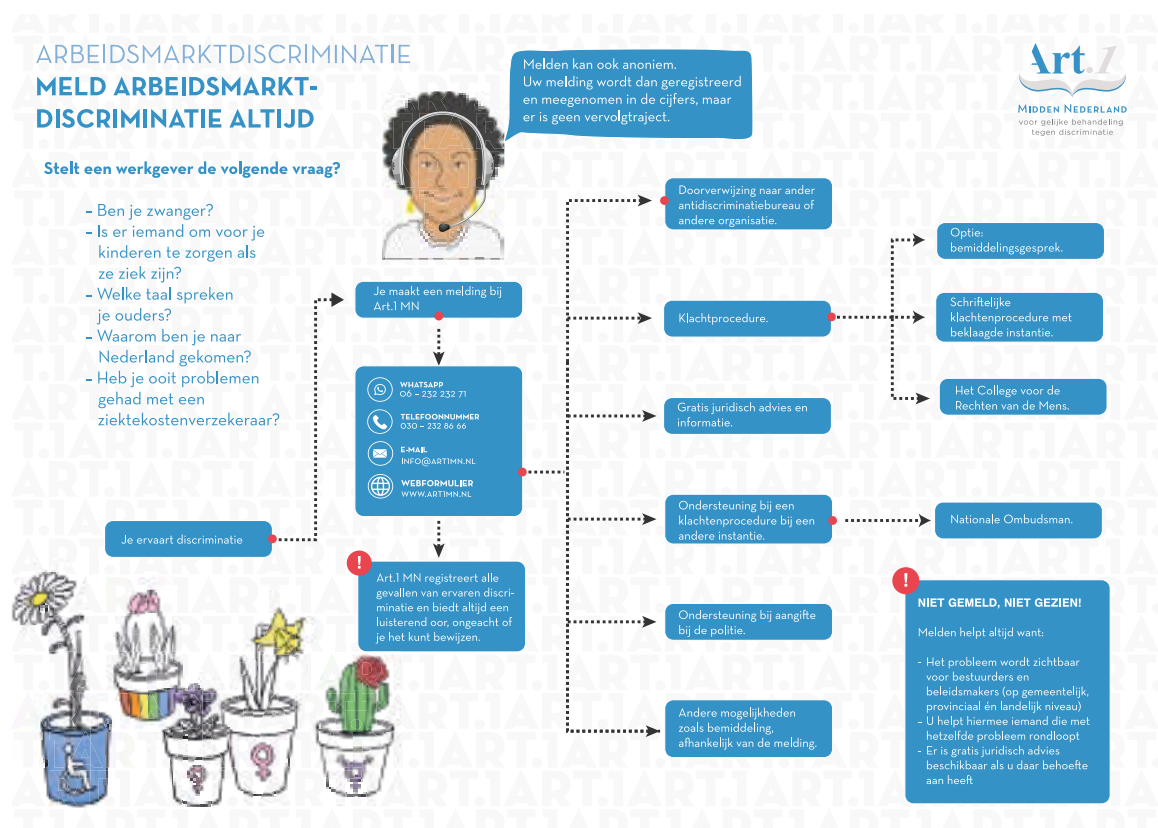
De gemeente Utrecht deed diverse keren een beroep op Art.1 Midden Nederland om te adviseren over de volgende onderwerpen:

- Negatieve berichtgeving op de eigen socialemediakanalen (Team webcare)
- Excuses slavernijverleden
- Institutioneel racisme
- Actieplan etnisch profileren
- Het met voorrang toekennen van woningen aan statushouders

In mei nam Art.1 Midden Nederland deel aan de collegereeks van de gemeente met als thema institutioneel racisme. De opgedane bevindingen en geleerde lessen tijdens het adviseringstraject werden gedeeld met de ambtenaren van de gemeente Utrecht.

Landelijk startte het ministerie van Binnenlandse Zaken een aantal onderzoekstrajecten over het functioneren van en de financiering van antidiscriminatievoorzieningen. De antidiscriminatievoorzieningen in de G4 hadden echter in gezamenlijk overleg al in een eerder stadium ingezet op projecten die gericht zijn op het verbeteren van de kwaliteit van het meldproces en de ondersteuning van melders. Deze (parallele) ontwikkelingen maakten dat er regelmatig een beroep werd gedaan op de adv's van de G4 of de G4-gemeenten om deel te nemen aan diverse bijeenkomsten, waarbij de onderlinge standpunten dienden te worden afgestemd.

31

Meldroute arbeidsmarktdiscriminatie

BITTERZOETE ROUTE

Prestatieafspraken 2022	Stand van zaken:
1. Beheer van website, mail en aanvragen	• Gerealiseerd
2. Onderhoud van de website	• Gerealiseerd
3. Deelname aan overleg "Bitterzoete Route"	• Gerealiseerd
4. Afstemming aanvragen en rondleiders	• Gerealiseerd
5. Promotie van de route	• Gerealiseerd

Informatie over de Bitterzoete Route (ook in het Engels beschikbaar) werd op verschillende momenten tijdens het jaar gedeeld via socialemediakanalen en relevante netwerkpartners. Vanwege de discussies over het koloniaal verleden won de route aan relevantie.

Een hoogtepunt vormde het Kumpuland Festival in de zomer. In samenwerking met het Festival werden er rondleidingen georganiseerd langs de Bitterzoete Route, is er van de gelegenheid gebruik gemaakt om een nieuwe gids te trainen en werd de bezoekers tijdens het Festival informatie aangeboden over Art.1 Midden Nederland en over de route zelf.

DIVERSITEITSPRIJS EN ANNIE BROUWER-KORFPRIJS

Voor beide prijzen geldt:

Prestatieafspraken 2022	Stand van zaken:
1. Art.1 Midden Nederland voert het secretariaat voor de jury	• Gerealiseerd
2. Werving nominaties in samenwerking met partners	• Gerealiseerd
3. Organiseren bijeenkomsten met jury	• Gerealiseerd
4. Coördinatie uitreiking, regelen oorkondes, bloemen	• Gerealiseerd
5. Coördinatie pers en publiciteit	• Gerealiseerd
6. Uitbetaling prijzengeld en evaluatie	• Gerealiseerd

2022 was het laatste jaar waarbij de logistiek rondom bovengenoemde prijzen bij Art.1 Midden Nederland was ondergebracht.

De winnaar van de Diversiteitsprijs 2022 was Stichting Colored Collective; Utrecht Canal Pride won de Annie Brouwer-Korfprijs 2022.

Winnaar Diversiteitsprijs 2022:
Stichting Colored Collective

Posters van de Art.1 MN campagne:
“Discriminatie kun je zien, horen en voelen”

EDUCATIE PROFESSIONALS

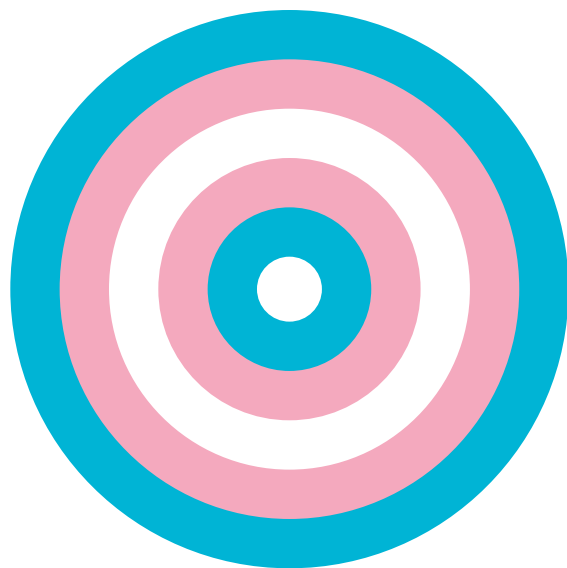
Prestatieafspraken 2022

1. Educatie professionals

Stand van zaken:

- Gerealiseerd

In 2022 deden verschillende collectieven van professionals een beroep op Art.1 Midden Nederland voor het verzorgen van trainingen en workshops, waaronder diensten van de gemeente Utrecht, BOA's, politie en andere organisaties in de stad.

EDUCATIE SCHOLEN

Prestatieafspraken 2022

1. Audit Inclusieve School
2. Ontwikkelen van nieuw lesmateriaal, innovatie, nieuwe samenwerkingsverbanden
3. Deelname aan projecten
4. Art.1 Midden Nederland zzp-pool bestemd voor scholen coördineren
5. Landelijke bijeenkomst van ADV trainers mede organiseren
6. Onderzoeken in hoeverre de Bitterzoete Route op scholen te promoten is

Stand van zaken:

- Gerealiseerd
- Gerealiseerd
- Gerealiseerd
- Gerealiseerd
- Gerealiseerd
- Gerealiseerd

De situatie op scholen is niet meer geworden zoals het was voor de coronapandemie. Na de coronajaren is in ieder geval gebleken dat kortstondige trainingen en workshops geen blijvend effect hebben op ervaren uitsluiting en discriminatie in het onderwijs. Art.1 Midden Nederland heeft desondanks lessen verzorgd voor het Trajectum College, Universiteit Utrecht, Hogeschool Utrecht (social work, pedagogiek) en Utrecht University College.

In die zin heeft Art.1 Midden Nederland het initiatief genomen voor een pilot Audit Inclusieve School, als instrument om de langetermijnbehoeften en doelstellingen op het gebied van inclusie en diversiteit op scholen duidelijker in kaart te brengen. Het startpunt van de audit is het bevragen van ouders, onderwijzend personeel en studenten naar wat zij concreet nodig hebben om hun school te ervaren als een inclusieve plek. Over de details van de audit wordt separaat gerapporteerd.

Gezien de maatschappelijke actualiteit en discriminerende opmerkingen tegen vrouwen heeft Art.1 Midden Nederland actief bijgedragen aan informatievoorziening en trainingen bij studentenverenigingen, waaronder C.S. Veritas (200 studenten), JOB MBO (25) en FNV Jongeren (20 studenten).

EDUCATIEWEBSITE

Op verzoek van diverse partijen in de stad is het educatieaanbod van Art.1 Midden Nederland onder de loep genomen. Uitgangspunt blijft dat er zoveel mogelijk trainingen op maat worden aangeboden die een antwoord bieden op de specifieke uitdagingen die elke individuele organisatie of instelling aangaat. Dat neemt niet weg dat er basistrainingen bestaan waar organisaties zich door kunnen laten inspireren. Die basistrainingen zijn gebundeld op de site:

www.educatieart1mn.nl

Daarnaast vond Art.1 Midden Nederland het belangrijk om uit te stralen dat de inclusietrainingen worden gegeven vanuit een pool van zelfstandige professionals (educatiepartners) die met deskundigheid, zorg en gedegen afstemming samenwerken aan een doelgericht trainingsaanbod voor de organisaties die trainingsaanvragen indienen.

EVENEMENTEN (WAARONDER 5 MEI) EN ACTUALITEITEN

Prestatieafspraken 2022	Stand van zaken:
1. Deelname aan evenementen	• Gerealiseerd
2. Aandacht besteden aan actualiteiten	• Gerealiseerd

Art.1 Midden Nederland organiseerde in maart een panelgesprek onder het titel “Progress Pride: inclusie en safe spaces”. Daarnaast werd er meegedacht met de organisatie van het Bevrijdingsfestival. Uiteindelijk bleek dat er tijdens het festival geen ruimte zou zijn voor informatiekramen, waardoor de zichtbaarheid van Art.1 Midden Nederland minder was dan vóór de coronajaren.

Op de socialemediakanalen van Art.1 Midden Nederland werd uitgebreid stilgestaan bij de actualiteiten in de stad Utrecht.

HANDICAP EN CHRONISCH ZIEKEN

Prestatieafspraken 2022	Stand van zaken:
1. Informatie geven over het VN Verdrag inzake mensen met een beperking en over het melden van ongelijkheid op het gebied van toegankelijkheid	• Gerealiseerd
2. Netwerken met hierbij betrokken organisaties in de stad	• Gerealiseerd

Met de gemeente Utrecht is er regelmatig overleg geweest over het thema toegankelijkheid waarbij er mogelijkheden zijn besproken om de tentoonstelling “Levenskunstenaars” over personen met een beperking, samengesteld door Art.1 Midden Nederland, in Utrecht te exposeren.

Daarnaast heeft Art. 1 Midden Nederland een uitgebreid interview gegeven ter gelegenheid van de beurs ‘Support’ in Utrecht. Het ging over wat discriminatie inhoudt, wat de rechten zijn van personen die leven met een beperking en wat Art.1 Midden Nederland voor de doelgroep kan betekenen.

HORECA/PANEL DEURBELEID

Prestatieafspraken 2022	Stand van zaken:
1. Secretariaat Panel Deurbeleid voeren	• Gerealiseerd
2. Meldingen aannemen	• Gerealiseerd
3. Casusbesprekingen	• Gerealiseerd
4. Publiciteit	• Gerealiseerd
5. Advisering bij doorstart panel	• Gerealiseerd

Er wordt nu al jaren gediscussieerd over de juiste wijze van inrichting van het Panel Deurbeleid. Uit de praktijk blijkt dat er van de voorziening nauwelijks gebruik wordt gemaakt en dat meldingen van ervaren uitsluiting in het uitgaansleven via de gebruikelijke kanalen van Art.1 Midden Nederland worden gemeld. In 2022 kreeg het panel een nieuwe voorzitter, die mogelijk een impuls gaat geven aan een andere werkwijze.

Prestatieafspraken 2022

1. Pink Panel uitvoeren
2. Secretariaat en voorzitterschap LHBTIQ+ Veiligheidsoverleg
3. Activiteiten die voortvloeien uit het LHBTIQ+ Veiligheidsoverleg
4. Bekendheid geven aan het LHBTIQ+ meldplatform #weblijevenonzelf
5. Deelname werkgroep LHBTIQ+ in het onderwijs

Stand van zaken:

- Gerealiseerd
- Gerealiseerd
- Gerealiseerd
- Gerealiseerd
- Gerealiseerd

Kern van de realisatie van de LHBTIQ+ prestatieafspraken is een goede afstemming met relevante partijen zoals de gemeente Utrecht, COC Midden Nederland en Roze in Blauw (politie). Dit gebeurt op regelmatige basis waarbij betrokken organisaties van elkaar leren en onderling ondersteuning bieden. Art.1 Midden Nederland was aanwezig bij het hisjen van de Regenboogvlag in oktober. Via het meldplatform #weblijevenonzelf zijn er in 2022 circa 26 meldingen ontvangen en is er steeds meer belangstelling bij gemeenten uit de regio om het platform te gaan promoten.

Burgemeester Sharon Dijksma hijst de Progress Pride Vlag in het bijzijn van vertegenwoordigers van COC MN en Art.1 MN onder andere, ter gelegenheid van de Coming Out dag, okt. 2022

#weblijevenonzelf

MENSENRECHTENCOALITIE

Prestatieafspraken 2022

1. Deelname overleg mensenrechtencoalitie
2. Deelname en mee organiseren XL Mensenrechtendiner

Stand van zaken:

- Gerealiseerd
- Gerealiseerd

In 2022 heeft Art.1 Midden Nederland actief deelgenomen aan de overleggen van de Utrechtse Mensenrechtencoalitie. Bij het mensenrechtencafé van mei 2022 was de directeur van Art.1 Midden Nederland één van de gastsprekers; zij vertelde onder meer over de ervaren mensenrechtensituatie in de stad tijdens de coronapandemie.

Ook heeft Art.1 Midden Nederland samen met MDRA onderzocht of het mogelijk zou zijn om vanuit Utrecht (en Amsterdam) als mensenrechtenstad (steden) een Europees platform van adv's in het leven te roepen, te hosten en te financieren. Er werden verschillende (genotuleerde) gesprekken gevoerd met adv's in onder meer Brussel, Berlijn, Graz, Salzburg en Ljubljana. De conclusie is dat Europese samenwerking bijzonder zinvol zou kunnen zijn vanwege de mogelijkheden voor kennisuitwisseling en kwaliteitsbevordering; Europese adv's bedienen bijvoorbeeld dezelfde biculturele diasporastromen, maar hanteren verschillende methoden. De bevindingen zijn gedeeld met de gemeente Utrecht.

Poster Nikab bijeenkomst december 2022

MOSLIMDISCRIMINATIE

Prestatieafspraken 2022

1. Fysieke meldpunten bij moskeeën
2. Dialooggesprekken met moslimjongeren
3. Trainingen aan vrijwilligers
4. Netwerkcontacten, gesprekken en overige bijeenkomsten

Stand van zaken:

- Niet gerealiseerd
- Niet gerealiseerd
- Niet gerealiseerd
- Gerealiseerd

Nadat in 2021 bekend werd dat een officiële instelling de realisatie van undercover onderzoeken bij verschillende moskeeën in Nederland had ingesteld, of althans geprobeerd had om deze onderzoeken uit te voeren, onder andere bij moskeeën in Utrecht, is de toegang tot deze organisaties voor Art.1 Midden Nederland ingeperkt. Fysieke meldingen aannemen bij moskeeën, dialooggesprekken met jongeren en trainingen geven aan vrijwilligers bleek een onmogelijke opgave.

De volgende activiteiten werden daarentegen wél gerealiseerd:

- Casuïstiekbespreking: in januari vond er een bespreking plaats van ontvangen, geanonimiseerde meldingen van ervaren discriminatie. Doel van deze gesprekken was om eventuele ondersteuningsvragen te achterhalen of te peilen.
- Iftarmaaltijden: tijdens Ramadan in de maand april werd Art.1 Midden Nederland uitgenodigd bij een viertal Iftarmaaltijden die gepaard gingen met lezingen en andere dialogvormen.
- Donateurs moskeeën op zwarte lijst: Art.1 Midden Nederland ontving een melding toen bleek dat donateurs aan moskeeën op een zwarte lijst bij de belastingdienst werden geplaatst. Naar aanleiding van deze melding volgde er een bijeenkomst met vertegenwoordigers van diverse moskeebesturen over mogelijke vervolgstappen.
- Debat nikabdraagsters: bij Art.1 Midden Nederland kwamen er signalen binnen van eenzaamheid, uitsluiting, armoede en mogelijke ontwikkeling van GGZ-problematiek bij vrouwen die volledig gesluiert door het leven gaan en daardoor onder de beperkingen van het nikabverbod vallen. In december organiseerde Art.1 Midden Nederland een debat met de gesluierte moslima's zelf, maar ook met deskundigen. Het doel was om nader in gesprek te treden aan de vooravond van de evaluatie van de wet en over mogelijke aanpassingen in de toekomst die de participatie van deze vrouwen in de Nederlandse samenleving zouden kunnen vergroten.

NETWERKEN

Prestatieafspraken 2022	Stand van zaken:
1. Het aanboren en onderhouden van een goed netwerk in de stad Utrecht of met partijen buiten de stad die ook relevant kunnen zijn	• Gerealiseerd

In 2022 heeft Art.1 Midden Nederland geïnvesteerd in een breed scala aan Europese contacten (zie onder mensenrechtencoalitie), landelijke partijen (ministerie van Binnenlandse Zaken, ministerie van Sociale Zaken, diverse thematische werkgroepen zoals woningmarkt, arbeidsmarkt of trainingen via de Landelijke Vereniging tegen Discriminatie waar Art.1 Midden Nederland lid van is), de pers (AD, de Amersfoortse Krant, RTL, Volkskrant, NOS) en diverse maatschappelijke organisaties die trainingen hebben aangevraagd bij Art.1 Midden Nederland (PABO, Universiteit Utrecht, Hogeschool Utrecht, Landelijke Vereniging van Huisartsen, buurtteams, wijkteams en overig). Tevens onderhoudt Art. 1 Midden Nederland een breed netwerk van sleutelfiguren vanuit diverse communities met of zonder biculturele achtergrond.

ONTMOETINGEN IN BUURT EN WIJK

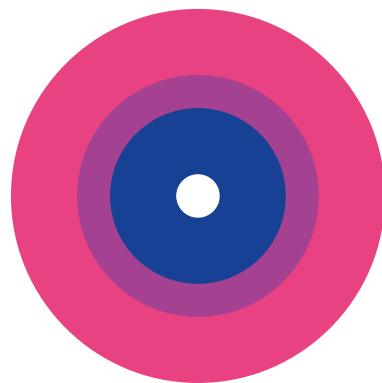
Prestatieafspraken 2022	Stand van zaken:
1. Samenwerking met Stg. Vreedzaam	• Gerealiseerd
2. Deelname aan bondgenotennetwerk in Utrechtse wijken en uitvoering geven aan afspraken die hieruit voortvloeien	• Gerealiseerd
3. Advisering campagne straatintimidatie	• Gerealiseerd

Collega's van Art.1 Midden Nederland hebben deelgenomen aan de Serenalunch. Tevens is er voorlichting gegeven aan professionals in de wijken Overvecht (90 deelnemers), sleutelfiguren in Overvecht, Kanaleneiland, Ondiep en Zuilen over discriminatie en meldingen. Verder heeft Art.1 Midden Nederland deelgenomen aan het Overleg Bondgenoten Veiligheid via Wijkbureau Overvecht en aan het Bondgenotenoverleg.

Met Stichting Vreedzaam werkt Art.1 Midden Nederland al sinds 2021 samen aan het project "De Grondwet is jarig", met in het vooruitzicht het 175-jarig bestaan van de Grondwet in november 2023. Met andere gespecialiseerde partijen wordt hierbij gewerkt aan een lesbrief en een interactieve tool voor kinderen van 9 tot 12 jaar die zowel op scholen als in wijken kan worden ingezet. Het project heeft onder andere vanuit het budget van "Utrecht zijn we Samen" financiering ontvangen.

Uit het bondgenotenoverleg zijn relevante kennisvragen en meldingen voortgekomen. De politie heeft tweemaal een werkbezoek gebracht aan Art.1 Midden Nederland. Tevens heeft het team van Art.1 Midden Nederland onder leiding van het Stadsgilde de wandeling "De politie in de Tweede Wereldoorlog" gelopen.

De posters van de campagne Straatintimidatie van de gemeente Utrecht hebben gedurende enkele weken het straatbeeld bepaald in de stad. Over de campagne zijn meldingen ontvangen bij Art.1 Midden Nederland; het ging voornamelijk om de manier van verkondigen van de boodschap die door een aantal communities als kwetsend werd ervaren.

PIETENPACT

Prestatieafspraken 2022

1. Penvoerderschap initiatiefgroep Inclusief Sinterklaasfeest
2. Deelname aan initiatiefgroep Inclusief Sinterklaasfeest
3. Actualiseren webtool

Stand van zaken:

- Gerealiseerd
- Gerealiseerd
- Gerealiseerd

Reeds in 2021 startte de discussie in de initiatiefgroep omdat “zwarte pieten” niet meer bestonden in Utrecht. De vraag was dan ook in hoeverre de werkgroep kon doorontwikkelen, gezien de maatschappelijke actualiteit in de stad Utrecht.

Een van de veel besproken thema's was het Ketj Koti-monument, vanwege de betrokkenheid van het Utrechts Comité 30 juni | 1 juli bij het Pietenpact en de voorgenomen onthulling van het monument in de zomer van 2023, ter gelegenheid van 165 jaar afschaffing van de slavernij. Art.1 Midden Nederland opperde toen om een flankerend lespakket te ontwikkelen om verschillende groepen in de stad mee te nemen in het proces. Daar was geen animo voor. Om lespakketten te ontwikkelen rondom het 175-jarig jubileum van de Grondwet in november 2023 was wél voldoende motivatie aanwezig. Dit traject werd opgepakt door Art.1 Midden Nederland en Stichting Vreedzaam (zie ook onder “Ontmoetingen in Buurt en Wijk”).

Een kantelpunt voor de groep was het moment van het aanbieden van de excuses door het stadsbestuur in februari 2022, voor het slavernijverleden van Utrecht. Immers, de pietendiscussie had altijd een sterke koloniale lading gehad. Een mogelijke vervolgstap voor de werkgroep was het initiëren van andere vormen van doorwerking van het slavernijverleden in het heden. Er werden drie verschillende bijeenkomsten georganiseerd om de behoeften te inventariseren en een gezamenlijk standpunt te bepalen. De behoeften liepen uiteen en varieerden tussen initiatieven om onderzoek te doen naar de term “Afrofobie”, onderzoek naar systemen om krediet te verstrekken aan zwarte ondernemers of het inrichten van ontmoetingsplekken voor de community waarbij er activiteiten ontwikkeld konden worden vanuit de principes van de circulaire economie en co-creatie. Deze documenten zijn gedeeld met de gemeente Utrecht. Uiteindelijk werd de werkgroep Doorwerking Slavernijverleden in het Heden opgericht onder begeleiding van de gemeente. Het Pietenpact werd in 2022 opgeheven.

Bijeenkomst zwarte gemeenschap in Utrecht in het kader van de doorontwikkeling van het Utrechts Pietenpact

PUPS: UTRECHT ZIJN WE SAMEN

Prestatieafspraken 2022	Stand van zaken:
1. Deelname aan pop-up werkgroepen	• Niet gerealiseerd
2. Deelname aan inspiratiemiddagen	• Gerealiseerd
3. Uitvoering activiteiten die voortkomen uit werkgroepen	• Gerealiseerd
4. Aandacht voor antisemitisme en radicalisering (op links en rechts, al dan niet binnen het RDO)	• Gerealiseerd

In 2022 initieerde de gemeente Utrecht een discussie over de herijking van het Pietenpact. Art.1 Midden Nederland ontving geen uitnodiging voor pop-up werkgroepen; er werden echter wel inspiratiemiddagen georganiseerd waarbij Art.1 Midden Nederland aanwezig was. Twee van onze medewerkers zijn opgeleid als ketencontactpersonen voor polarisatie en radicalisering. Het hele team van Art.1 Midden Nederland heeft een workshop van acht uur gevolgd over het thema. In het kader van antisemitisme onderhoudt Art.1 Midden Nederland nauw contact met het CIDI (Centrum Informatie en Documentatie Israël) en neemt de cijfers van antisemitisme mee in de publicaties over 2022. Radicalisering op links en rechts wordt verder regelmatig besproken met de gemeente Utrecht en in het RDO.

SPORTAKKOORD

Prestatieafspraken 2022	Stand van zaken:
1. Samenwerking met de KNVB en andere (overkoepelende) bonden	• Gerealiseerd
2. Binnen het project "Positieve Sportcultuur" uitvoering geven aan deelgebied Art.1 Midden Nederland	• Gerealiseerd

Art.1 Midden Nederland woonde vier bijeenkomsten bij van de klankbordgroep Sport in Utrecht (KNVB, FC Utrecht, Sport Utrecht, Art. 1 Midden Nederland en de gemeente Utrecht). Art.1 Midden Nederland organiseerde informatiebijeenkomsten voor de Utrechtse Schaatsbond (50 coaches, begeleiders, mentoren en vrijwilligers als deelnemers). Als lid van het Convenant Veilige Sportcultuur is Art.1 Midden Nederland geconsulteerd na de geregistreerde 'oerwoudgeluiden' tijdens de wedstrijd Ajax - FC Utrecht. Met de gemeente Utrecht heeft Art.1 Midden Nederland samengewerkt in decampagne "Blijf je stil of praat je erover?" (discriminatie en grensoverschrijdend gedrag).

Een uitdaging blijft het omgaan met de meldingen die blijven steken bij de vertrouwenspersonen van de diverse clubs en bonden; Art. 1 Midden Nederland heeft hier slechts een signaleringsfunctie. Het is zorgelijk dat er geen eenduidig beeld is van de aard en omvang van het totaal aantal meldingen in de sportsector, omdat die meldingen niet bij de adv's terechtkomen.

URENVERANTWOORDING 2022

	Ingekocht bij Art1. MN	Realisatie door Art1. MN
WGA Taken (Basispakket)	2.053	3.853
Aanvullende prestatieafspraken		
Arbeidsmarktdiscriminatie	80	106
Beleidsadvies	50	174
Bitterzoete route	65	17
Diversiteitsprijs en Annie Brouwer-Korfprijs	76	58
Educatie scholen en professionals	390	334
Evenementen en actualiteiten	118	154
Handicap en chronisch zieken	100	33
Horeca/Panel Deurbeleid	80	136
LHBTIQ+	269	202
Mensenrechtencoalitie	30	58
Moslimdiscriminatie	180	165
Netwerken	50	142
Ontmoetingen in buurt en wijk	60	158
Pietenpact	40	94
PUPS: Utrecht zijn we Samen	80	84
Sportakkoord	80	98
Totaal	3.801	5.866

BIJLAGEN

INWONERS

	1 januari 2019	1 januari 2020	1 januari 2021	1 januari 2022
	inwoners	inwoners	inwoners	inwoners
Utrecht	352866	357597	359370	361699

MELDINGEN

	2019	2020	2021	2022
Aantal meldingen door inwoner gemeente	176	352	268	239
Promillage (meldingen inwoner gemeente)	0,31	0,50	0,75	0,66
Aantal meldingen over voorval gemeente	172	237	269	265
Promillage (meldingen voorval gemeente)	0,49	0,49	0,75	0,73

In 2022 hebben 239 inwoners van Utrecht melding gemaakt van discriminatie. Het aantal lijkt af te nemen ten opzichte van 2020 en 2021; er is echter een verschil in meldingen met de voorgaande jaren omdat de jaren 2020 en 2021 elk één onderwerp kenden dat de boventoon voerde: in 2020 werd er 140 keer melding gemaakt over het omstreden coronaliedje 'Voorkomen is beter dan Chinezen', dat gedraaid werd op radiozender Radio 10. In 2021 omvatte een groot deel van de meldingen het gevoel uitgesloten te worden door de coronamaatregelen (50 meldingen). In 2022 zijn er meerdere meldingen over één specifiek onderwerp binnengekomen, maar niet in zulke grote aantallen als in 2020 en 2021.

Er werd in 2022 zestien keer melding gemaakt over het collegebesluit van de gemeente Utrecht om statushouders versneld en met voorrang te huisvesten. Het besluit was een antwoord op de oproep van de rijksoverheid om de asieldruk versneld te verlichten en te voldoen aan de gemeentelijke taakstelling, maar ook om op de langere termijn de druk op de Utrechtse woningmarkt te verlichten. Utrechtse burgers vonden dat er door dit besluit onderscheid werd gemaakt op grond van afkomst; zijzelf wachten vaak al vele jaren op een woning, terwijl mensen uit een ander land met voorrang werden gehuisvest en zodoende werden voorgetrokken. Art.1 Midden Nederland heeft de gemeente op de hoogte gebracht van deze signalen. De gemeente Utrecht heeft daarop een oordeel eigen handelen bij het College voor de Rechten van de Mens gevraagd, een verzoek om het collegebesluit te toetsen aan de gelijkebehandelingswetgeving. Inmiddels is bekend dat het collegebesluit niet leidde tot een verboden onderscheid op grond van afkomst. Het College voor de Rechten van de Mens kwam tot het oordeel dat er wel indirect onderscheid werd gemaakt op grond van afkomst, maar dat de gemeente Utrecht daarvoor legitieme redenen had die niet op een andere, minder ingrijpende manier bereikt konden worden. Daardoor was het gemaakte indirecte onderscheid niet verboden. Afgezien van deze meldingen over hetzelfde onderwerp gingen alle andere meldingen over individuele kwesties. Er zijn 265 meldingen geregistreerd die hebben plaatsgevonden in het Utrechtse. Tussen deze meldingen zien we wederom de zestien meldingen over het collegebesluit van de gemeente Utrecht met betrekking tot huisvesten van statushouders.

DISCRIMINATIEGROND

	2019	2019	2020	2020	2021	2021	2022	2022
	inwoner	voorval	inwoner	voorval	inwoner	voorval	inwoner	voorval
Antisemitisme	2	0	3	3	2	1	3	2
Arbeidscontract	0	0	1	1	1	3	2	3
Arbeidsduur	2	2	0	0	0	0	0	0
Burgerlijke staat	0	0	6	5	2	3	0	0
Geslacht	17	9	23	23	19	17	25	28
Godsdienst (waarvan tegen moslims)	18 (12)	13 (8)	16 (13)	15 (12)	14 (10)	13 (9)	18 (13)	16 (11)
Handicap/chronische ziekte	18	31	27	28	32	41	14	17
Herkomst, huidskleur	78	77	243	118	118	114	126	148
Leeftijd	5	7	10	12	10	11	6	7
Levensovertuiging	1	1	0	1	2	2	2	2
Nationaliteit	2	0	9	11	3	3	9	7
Politieke gezindheid	0	0	0	1	4	3	0	1
Seksuele gerichtheid	25	18	9	10	24	25	24	24
Niet-wettelijk	17	17	11	15	55	51	25	26
Onbekend	5	5	7	6	1	1	0	0

Meer dan de helft van de meldingen betrof een ervaring op de discriminatiegrond herkomst/kleur (56%). Dit wordt ervaren op elk terrein waarop Art.1 Midden Nederland registreert, maar voornamelijk op het terrein collectieve voorzieningen (37 keer) en op de arbeidsmarkt (30 keer). Onder de collectieve voorzieningen valt de lokale overheid; daarin zijn dus ook de zestien meldingen meegenomen inzake het collegebesluit omtrent de statushouders. Zestien van de dertig incidenten op grond van herkomst/huidskleur bij de arbeid werden op de werkvloer ervaren. Zeven melders ondervonden discriminatie op grond van herkomst/huidskleur bij het solliciteren naar een baan.

Vijftien melders uit de LHBTIQ+-gemeenschap hebben een incident op straat meegemaakt. Daarvan waren elf meldingen afkomstig van homoseksuele personen (mannen en vrouwen) of personen die zichzelf een andere seksuele identificatie toeschrijven. Vier meldingen waren afkomstig van transpersonen. Steeds meer transpersonen weten Art.1 Midden Nederland te vinden (2022: 11). Sinds 2021 faciliteert de gemeente Utrecht het LHBTIQ-meldplatform #weblijvenonzelf. Via dit platform is het mogelijk om op een laagdrempelige manier een melding te maken. COC Midden Nederland en Art.1 Midden Nederland pakken de meldingen gezamenlijk op. De meldingen van transpersonen worden geregistreerd onder de grond geslacht.

Het aantal meldingen op grond van handicap/chronische ziekte (17) en niet wettelijke gronden (26) zagen wij in 2022 dalen, wat waarschijnlijk samenhangt met het opheffen van de coronamaatregelen.

MAATSCHAPPELIJK TERREIN

	2019	2019	2020	2020	2021	2021	2022	2022
	inwoner	voorval	inwoner	voorval	inwoner	voorval	inwoner	voorval
Arbeidsmarkt	48	48	43	61	56	66	48	57
Buurt/wijk	15	15	18	18	12	12	14	14
Collectieve voorzieningen	16	16	29	31	41	39	46	54
Commerciële dienstverlening	22	22	34	38	39	41	22	24
Horeca/amusement	9	10	2	3	11	17	21	25
Huisvesting	6	7	18	18	10	9	12	13
Media en reclame	8	7	146	7	16	9	11	9
Onderwijs	8	13	13	13	15	13	12	13
Openbare ruimte	15	14	19	20	32	32	27	30
Politie/OM/vreemdelingenpolitie	7	5	8	8	9	10	9	9
Privésfeer	0	0			6	5	3	4
Publieke/politieke opinie	12	4	15	13	8	4	3	3
Sport	5	6	6	6	13	12	9	8
Overig	1	1	1	1	0	0	0	0
Onbekend	4	4	0	0	0	0	2	2

Net als in voorgaande jaren werden de meeste meldingen van discriminatie geregistreerd op het gebied van arbeidsmarkt (48 inwoners/57 voorvallen). Na discriminatie vanwege herkomst of kleur (30 keer) werd in 2022 de meeste discriminatie weggeschreven op grond van geslacht (10 keer).

In 2022 werd er daarnaast vaak gemeld ten aanzien van collectieve voorzieningen; daarbij de kanttekening dat de zestien meldingen over het collegebesluit met betrekking tot de statushouders daarin begrepen zijn

Vanuit de horeca kwam een opvallend hoger aantal meldingen, wat te verklaren is doordat de horeca in 2022 weer open mocht na een lange sluiting vanwege de coronapandemie. In 2022 hebben elf personen gemeld dat zij discriminatie ervoeren vanwege hun herkomst of huidskleur. Eén melding op deze discriminatiegrond leidde tot media-aandacht: columnist Babah Tarawally werd de toegang geweigerd in de horeca, waarop hij het podium zocht om hierover te berichten. Met ondersteuning van Art.1 Midden Nederland werd zijn klacht geadresseerd. Er volgde een voor beide partijen bevredigend gesprek. De eigenaar gaf de horecabeveiligers een waarschuwing en besloot om bodycams in te gaan zetten aan de deur. Tarawally was tevreden met de maatregelen.

Er werden vijf meldingen gedaan door mbo-studenten die niet tot een horecagelegenheid werden toegelaten vanwege hun opleidingsniveau. Eén van de melders heeft dit in de media gebracht, waarna er lokale en landelijke (politieke) ophef ontstond over het weigeren van mbo-studenten in de horeca. Minister Dijkgraaf heeft zich hierover zelfs uitgelaten, en stelde dat dit onterecht was. Weigering op grond van opleidingsniveau is echter juridisch niet verboden, waardoor de meldingen geregistreerd zijn op de discriminatiegrond: 'Niet-wettelijk'.

WIJZE VAN DISCRIMINATIE

	2019	2019	2020	2020	2021	2021	2022	2022
	inwoner	voorval	inwoner	voorval	inwoner	voorval	inwoner	voorval
Bedreiging	3	4	3	3	8	9	8	8
Geweld	1	3	3	3	7	6	7	9
Omstreden behandeling	110	110	131	150	163	170	148	168
Vijandige bejegening	73	61	230	93	107	100	95	105
Overig	1	2	0	1	1	0	0	0
Onbekend/ niet van toepassing	3	3	0	0	0	0	2	2

Elk jaar wordt bijgehouden op welke wijze de discriminatie wordt ervaren. Over het algemeen wordt er vaker een melding gemaakt op de aard omstreden behandeling (168 voorvallen). In veel gevallen betekent dit ongelijke behandeling ten opzichte van een andere groep, bijvoorbeeld in de uitwerking van regels of het geweigerd of uitgesloten worden om van een bepaalde dienst gebruik te maken. Bij een vijandige bejegening kan gedacht worden aan beledigingen (105 voorvallen). In 2022 zagen we dat voornamelijk vijandige bejegening werd ervaren bij de discriminatiegronden herkomst/kleur (70 keer), seksuele gerichtheid (18 keer) en godsdienst en geslacht (beide 8 keer).

KLACHTBEHANDELING

	2021	2020	2021	2022
	inwoner	inwoner	inwoner	inwoner
Alleen registratie	25	32	79	76
Advies/informatie	112	267	123	104
Beïnvloeding beleid	2	4	5	2
Bemiddeling	19	21	21	25
Bijstaan in procedures	6	6	3	5
Doorverwijzing	25	21	42	19
Eigen onderzoek Meldpunt	0	1	0	0
Overig	0	0	0	0

Van elk dossier wordt bijgehouden hoe de melding is afgehandeld. Bij het behandelen van een melding wordt samen met de melder gekeken naar wenselijke én haalbare acties; dit hangt sterk af van het type klacht en de wensen en verwachtingen van de melder. In de meeste gevallen heeft Art.1 Midden Nederland de melders advies of informatie gegeven (104 keer). Dat kan een vraag zijn of een discriminatie-ervaring die onder de gelijkebehandelingswetgeving valt, of bijvoorbeeld een advies voor eigen handelen. In 76 gevallen is de melding enkel geregistreerd. Dat gebeurt als Art.1 Midden Nederland niet kan helpen omdat de melding niet onder de gelijkebehandelingswetgeving valt, de melding anoniem is gedaan of men geen behoefte heeft aan verdere behandeling van de klacht. Door het discriminatievoorval op te nemen in de registraties komt er wel zicht op zaken die door burgers als discriminerend worden ervaren. De consultants bieden in deze gevallen vaak een luisterend oor.

Een andere afhandelingsmogelijkheid is bemiddeling (25 keer). Bij een bemiddeling wordt geprobeerd om antwoord te krijgen van de andere partij op de discriminatie-ervaring van de melder. Het beoogde doel is om partijen weer op één lijn te krijgen. Als dat niet lukt kan Art.1 Midden Nederland de melder ondersteunen in procedures. Hoort een melding niet bij Art.1 Midden Nederland thuis, dan wordt de melder (met een warme overdracht) doorverwezen. In 2022 is dit 19 keer gebeurd.

TERREIN/AARD VOORVAL GEMEENTE UTRECHT

	Arbeidscontract	Geslacht	Godsdienst	Handicap/chronische ziekte	Leeftijd	Levensovertuiging	Nationaliteit	Niet-wettelijke gronden	Politieke gezindheid	Ras	Seksuele gerichtheid	Totaal
Arbeidsmarkt	3	10	6	5	4			5		30		57
(leeg)	1	1								4		5
Arbeidsvoorwaarden	2	2		1	1			1				7
Promotie/doorstroom		1		1						1		2
Stage										1		1
Uitstroom		1	1					1		1		3
Vrijwilligerswerk				1								1
Werkvloer		1	2	1						16		19
Werving en selectie		4	3	1	3			3		7		19
Buurt/Wijk				1						10	5	14
Collectieve voorzieningen		3	5	3		1	4	4		37	1	54
(leeg)		1		1				3		1		6
Anders, namelijk...							1			1		2
Gezondheidszorg			2	2						6		9
Jeugdhulp										1		1
Justitie/justitiële inrichtingen		1								1		1
Overheid lokaal - overig			1				1			21	1	24
Rijksoverheid - overig			1				2			2		5
Sociale dienst/uitkeringsinstantie			1					1		3		4
Welzijnsinstelling		1				1				1		2
Commerciële dienstverlening		3		3			1	4		13		24
Horeca/amusement		2		1	1			8		11	2	25
Huisvesting		1	1							11	2	13
Media/Reclame						1				5	3	9
Onbekend										2		2
Onderwijs			2	1				1		9		13
Openbare ruimte/publiek domein		4	1	2			1		1	11	11	30
Politie/OM/Vreemdelingenpolitie		2					1			6		9
Privésfeer		1						1		2		4
Publieke/politieke opinie					1			2		1		3
Sport/recreatie		2	1	1	1			1		2		8
TOTAAL	3	28	16	17	7	2	7	26	1	150	24	265

DISCRIMINATIEGROND/AARD VOORVAL GEMEENTE UTRECHT

	Bedreiging	Geweld	Omstreden behandeling	Onbekend	Vijandige bejegening	Totaal
Arbeidscontract			3			3
Geslacht	2	2	21		8	28
(leeg)			1			1
Anders, namelijk			1			1
Intersekse conditie			1			1
Man			7		1	7
Transgender	2	2	3		6	9
Vrouw			8		1	9
Godsdienst			10	1	8	16
(leeg)				1		1
Anders, namelijk			1		1	1
Christelijk			2		1	3
Islamitisch			7		6	11
Handicap/chronische ziekte		1	15		1	17
Leeftijd			6		1	7
Levensovertuiging			2			2
Nationaliteit	1	1	6		1	7
Niet-wettelijke gronden			24		3	26
Politieke gezindheid			1			1
Ras	2	3	87	2	70	150
Seksuele gerichtheid	4	3	4		18	24
(leeg)	1	1			3	4
Anders, namelijk					3	3
Homoseksueel	2		4		6	11
Lesbisch	1	2			6	6
TOTAAL	8	9	168	2	105	265

Teambijeenkomst Art.1 MN en MDRA, Máximapark, Utrecht

<https://bitterzoeteroute.nl>

<https://educatieart1mn.nl>

<https://inclusiecoaching.nl/nl/>

<https://routevanverzoening.nl/amersfoort/>

<https://weblijvenonzelf.nl/nl>

